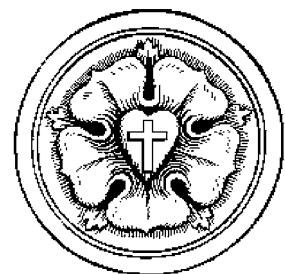

Kapernaum

A Somogy-Zalai Evangélikus Egyházmegye lapja

2015. év 1. szám

Húsvét

Egy anekdota szerint Luther Márton ablaka előtt egyszer megállt a halál. Fenyegetően bezörgetett az ablakon és bebocsátást kért a reformátor házába. „Itt lakik Luther Márton?” – kérdezte a halál. Mire Luther így felelt: „Nem, ő már régóta halott. Itt az Úr Jézus lakik!”

Krisztusra hallgatni a legjobb istentisztelet

Amikor valaki megkérdezte, mi a legjobb istentisztelet, ami Istennek igazán tetsző, Martinus doktor így felelt: – Krisztusra hallgatni és neki szót fogadni, ez jelenti és képezi a legjobb és legmagasabb istentiszteletet; semmi más nem ér semmit. Mert neki ott fönt a mennyben minden sokkal szebb és jobb annál, ahogy mi csinálhatnánk; máskülönben Saul áldozata és szolgálata is tetszett volna neki, holott így szólt: „Szolgálatod és áldozatod engem csak haragra gerjeszt”, pedig kívülről nézve a legszebb és legjobb istentiszteletnek látszott. És így szól a 40. zsoltár: „Égő áldozatot és bűnért való áldozatot nem kívánsz”, hanem azt, hogy ki-ki szót fogadjon neked. Ahogy a vitézek mondják háborúk idején: az engedelmesség és a haditervhez való igazodás maga a győzelem. *(Luther Márton: Asztali beszélgetések)*

Dsida Jenő: Nagypénteki ima

*Uram, csúfoltak,
Kínoztak Téged
Aki szerettél
Minden szenvedőt.
Szegekkel vert a
Világ keresztre,
Aki mindig csak
Vigasztaltad őt.*

*Mi jót is tettem
Én a világnak,
Sok-sok napomon?
Csúfolnak?
Kínoznak?
Szegeznek engem?
Mért panaszkodom?*

*Uram, bocsáss meg!
Haragban égni
Nincs okom;
Egyebet kérnél
Nincs jogom;
Uram, csak áldlak,
Nem panaszkodom.*

A második hitágazat – részlet

E hitágazatnak tehát az a veleje, hogy e szócska: Úr, egyszerűen annyi, mint Megváltó, vagyis: aki elvezérelt bennünket az ördögtől Istenhez, a halálból az életre, a bűnből az igazságra, és megtart azokban. A hitágazat többi részének pedig, amint azok egymás után következnek, nincs más jelentősége, mint hogy magyarázzák és kifejtik ezt a megváltást: hogyan és miáltal történt ez, és mily drága árat fizetett, mennyit fáradt és vállalt Ő ezért, hogy magáévá tegyen és uralma alá hozzon bennünket. Nevezetesen, hogy emberré lett, bűn nélkül fogantatott és született a Szentlélektől és a Szűztől, hogy úrrá legyen a bűnön, továbbá szenvedett, meghalt és eltemettetett, hogy eleget tegyen énért és megfizessen mindazért, ami bűnöm és tartozásom csak volt, nem ezüsttel, sem arannyal, hanem önnön drága vérével. És mindezt azért tette, hogy nekem urammá legyen. Mert hiszen önnönmaga végett nem kellett volna ezt tenni, nem volt reá szükség! Továbbá feltámadott, legyőzte és megsemmisítette a halált. Végül pedig fölment a mennyekbe, átvette az Atya jobbán az uralmat, hogy kénytelen legyen urának vallani és alája legyen vetve az ördög és minden hatalmasság, míg végre az ítélet napján egészen el nem választ s el nem különít bennünket a bűnös világtól, ördögtől, haláltól, bűntől, stb.

Ezeknek az egyes részleteknek a külön-külön fejtegetése azonban nem tartozik ebbe a rövid, gyermekeknek való beszéd keretébe, hanem az egész esztendő folyamán a rendes igehirdetésekre, különösen oly időszakokban, melyeknek az a rendeltetésük, hogy Krisztus születéséről, szenvedéséről, feltámadásáról, mennybemeneteléről, stb. szóló egyes hitcikket részletesen megtárgyalják. De hiszen az egész evangélium is, amelyet hirdetünk, csak azt célozza, hogy jól megértsük ezt a hitágazatot mint olyant, mely egész üdvösségünk és boldogságunk alapját képezi, s amely olyan gazdag és kimeríthetetlen, hogy akad rajta mindig elég tanulnivaló. *(Doktor Luther Márton Nagy Kátéja)*

Várjuk a gyülekezeti beszámolókat, egyéni bizonyágtételeket, hozzászólásokat, verseket, rövid novellákat a szerkesztőség címére, lehetőleg elektronikus formában. Következő számunk **2015. Pünkösöd ünnepére** jelenik meg!

Ünnepi kettőzés hallelujával

Lukács evangéliumának végéről két mondatot az ősegyház egységbe szerkesztett: „Az Úr feltámadt! Az ÚR valóban feltámadt! Halleluja! (Lk 24,6a.34a) A húsvéti liturgia e mondata több keresztyén közösségben az ünnepi köszönéssé lett, a gyülekezet tagjai ezzel üdvözlik egymást húsvét hetében. Az ismétlésekkel sajátos viszonyban vagyunk: Karinthy az „Így irtok ti” sorozatában Ady Endrét parodizálja ebben a formában, a pedagógia a nyelvtanulásban, a katona a kiképzésben használja az ismétlést (a drillezést). A közel-keleti beszédmód szerves része ma is ez, nyomatékokat fejez ki, Jézus is többször él vele: „Bizony, bizony mondom néktek...” A nyugati világ az SMS-korszakban a tömörségre koncentrált. A kamasz első reakciója: „Már hallottam!”, egy-másfél nemzedékkel később: „Nem vagyok süket!” Az ismétlésnek sokféle oka lehet: egyik oldal a megértés vagy meg nem értés dilemmája, a másik rész az, hogy van, amiről jól esik szólni (néha dicsekedni is), örömeik, eredmények.

Sokszor leírták már, a közép-európai népek depresszió-

sok, panaszkodnak, semmivel – vagy legalább is csak kevés dologgal – elégedettek. Ez részben érthető, történelmi, szociálpszichológiai, gazdasági indokokkal magyarázható. A divatnak, az időmúlásával értékváltozásnak ki nem tett kincseinkkel azonban dicsekedhetnénk. Nem az ostoba módján, aki a múlandó, veszendő, elvehető és elveszthető javaival kérkedik, hanem annak bölcsességével, aki tudja és vallja, a feltámadás híre, és az ember feltámadásba vetett hite el nem rabolható. A mai keresztyénségünk itt Európában lendületet veszített, túl szemérmes, színtelen vagy örömtelen – válogathatunk a diagnózisokban. A terápia azonban egyértelmű: vissza a forráshoz! (Ez a reneszánsz elve, ami sokszor érződik a reformáció tanításán vagy gyakorlatán is). A hívő ember természetesen örül annak, hogy Ige testté lett, de a karácsonyi örömet felülmúlja a húsvéti hír: „Az Úr feltámadt!”- ez a tőmondat teremt közösséget, ad reményt. Ez a hit forrása.

A keleti jogban egy tanú még nem tanú, legalább kettő kell. A két mondat mintegy megerősítésnek is felfogható – Eme tanúságtétel átalakulhat bizonyoságtétellé – mit jelent e történelmi tény személyesen nekünk, gyülekezetünknek, családuknak? Hogyan alakítja át radikálisan a múlandóság könnyörtelen alávetettségének tudatát a húsvéti hit mindent kitöltő és felülíró bizonyágtételévé? A

duplázás nem mindig csak pedagógiai eszköz: Bach kantátaiban az énekszólamot a hangszeres erősíti, ünnepélyessé teszi, növeli átütő erejét, fényét. A mondatpár tudatosságunkat, lelkesedésünket, hitünket, sőt örömünket is erősíti.

Pál apostol a filippi gyülekezetet biztatja így: „Örüljete az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljete!” E két ismétlődő mondat metszéspontja a húsvéti öröm. Nem a rokon találkozás, az ajándék, a terített asztal miatt! Nem is a tavaszi napsütésnek, vagy a kertben nyíló virágoknak. Hanem a világot gyökereiben megváltoztató hírnek, ami miatt szombat helyett vasárnapot üneplünk, ami sok prófécia beteljesülését jelenti, ami jelzi, a halál könnyörtelen hatalma nem megfellebbezhetetlen, korlátlan és örök, a bűn győzelme sem végleges az ember felett. A hír két évezrede zeng világban: „Az Úr feltámadt! Az ÚR valóban feltámadt!” Add tovább! Ámen

Dr. Lackner Pál

ORVOSI JELENTÉS JÉZUS KRISZTUS HALÁLÁRÓL

(Orvosi Hetilap, 19:7. 03.15./ Szerzők: Dr. W. D. Edwards és munkatársai - USA)

A szerzők hangsúlyozzák, hogy céljuk nem teológiai tanulmány írása volt, hanem a rendelkezésre álló források alapján Jézus halálának orvosi szempontból történő vizsgálata.

„Minden római kivégzés törvényes bevezetése rendszerint korbácsolással történt. A szokásos eszköz a rövid korbács (flagrum) volt, amely több bőrszíjból állt, a szíjakra pedig vasgolyókat vagy hegyes birkacsont darabkákat kötöztek. A zsidó törvények legfeljebb 39 ütést engedtek meg, a római törvények ilyen határt nem ismertek. A korbácsolás súlyossága az azt végrehajtó katonáktól (lictor) függött, eredménye az áldozat legyengítése, vagy akár halála is lehetett. Orvosi szempontból a korbácsolás a váz-izomzatra kiterjedő igen fájdalmas, tekintélyes vérveszteséggel járó feltépett sebzéseket okozott, következményeként sokkos állapottal. A vérvesztés mértéke megszabta azt, hogy meddig élt az áldozat a kereszten. Jézust a források szerint súlyosan megkorbácsolták, így állapota a keresztre feszítés előtt mindenképpen rossz, de lehet, hogy kritikus volt.

A keresztre feszítést valószínűleg a perzsák kezdték alkalmazni. Nagy Sándor vezette be Egyiptomban és Karthágóban, az utóbbiaktól tanulták el a rómaiak, akik tovább tökéletesítették. Egyike volt a legmegalázóbb és legkegyetlenebb kivégzési módoknak, amely lassú kínhalált okozott, maximális fájdalommal és szenvedéssel, és amelyet általában csak a legsúlyosabb bűnök elkövetőinek tartottak fenn. A kereszt – bár számos változata volt – lényegében két részből állt: egy függőleges rögzített cölöpből (stipes) és az erre ráilleszhető vízszintes keresztrúdból (patibulum). Az egész kereszt súlya kb. 150 kg lehetett, ezért az elítélt csak a kb. 50 kg súlyú keresztgerendát vitte a szokásoknak megfelelően a korbácsolás helyétől a városon kívüli kivégzőhelyre, az állandóan ott lévő stipeshez. A kivégzés helyén az elítélt borból és ecetből kevert keserű italt kapott, majd kiterjesztett két karját a patibulumhoz szegezték. A szeg hossza 13-18 cm, legnagyobb átmérője kb. 1 cm volt. Ezután a patibulumot az áldozattal együtt felemelték, és ráillesztették a stipesre, majd a lábakat

egymásra helyezve, enyhén behajlítva és elforgatva a stipes elülső felszínéhez szögezték. Ezt követően az elítélt feje fölé helyeztek egy táblát (titulus), amelyen a nevét és a bűnét tüntették fel. A keresztre feszítés után a haláltusa az áldozat állapotától: a korbácsolás és a vérvesztés súlyosságától függően 3-4 órától 3-4 napig tartott. Az elítéltet római katonák őrizték, és csak akkor engedték leemelni a testet, ha biztosak voltak a halál beálltában, vagy ha biztosan halált okozó sebzést ejtettek ők maguk rajta. Orvosi szempontból tekintve a karon a szeget a kézfejsontok és a kéztő, vagy a kéztőcsontok két sora közé verték be; így nem keletkezett csont- és komolyabb érsérülés, viszont valószínűleg sérült a középső ideg. Az ideg-, valamint az insérülések következtében jellegzetes markoló kéztartás alakult ki. A lábakon a szög a lábboltozaton haladt keresztül, idegsérülést és esetleg a mély talpi ív sérülését okozva. A keresztre feszítés tehát – ellentétben a korbácsolással – nem okozott lényeges vérveszteséget. A kereszten függő áldozat súlya a bordaközi izmokat belégzési helyzetben tartotta, a kilégzéshez fel kellett emelnie a testét, lenyomva és kiegyenesítve a lábait és behajlítva a karjait. Ez részint nagyon fájdalmas volt, részint igen fárasztó. A korbácsolt hát közben a keresztszlophoz dörzsölődött, tovább fokozva a fájdalmat és állandó vérveszteséget eredményezve. Minden lélegzetvétel tehát óriási fájdalommal járt, és egyben gyengítette is az áldozatot, siettetve ezzel a haláltusáját. A halált több tényező együttesen okozta, ezek az egyes esetekben különbözhetnek is egymástól, de a két vezető ok valószínűleg mindig a kimerüléssel járó sokk és a kimerülés következtében kialakult légzési elégtelenség volt. Amennyiben az elítélt halálát siettetni akarták, összetörték a lábszárcsontjait. Ez a „crurifragium”-nak nevezett művelet lehetetlenné tette a test megtámasztását, ezzel a kilégzés is lehetetlenné vált, így a fulladásos halál percek alatt bekövetkezett. Jézus aránylag rövid (3-6 órás) szenvedés után hirtelen felkiáltva halt meg a kereszten. Mikor a római katona lándzsájával a halott mellkasába szúrt, onnan vér és „víz” folyt ki. A rövid ideig tartó haláltusa az erős korbácsolás okozta nagy vérvesztés következménye lehetett. A hirtelen bekövetkező halál valamilyen katasztrófális végső esemény (pl. végzetes szívritmus-zavar) lehetőségét veti fel. A sebzésből folyó „víz” származhatott hirtelen kialakult mellhártya vagy szívburok körüli folyadékgyüleméből, a vér pedig a jobb pitvarból vagy kamrából.

A szerzők végül leszögezik, hogy a történelmi és az orvosi adatok azt bizonyítják, hogy Jézus biztosan meghalt a kereszten.”

„Erőt és áldást kérek”

2014. november 30-án beiktatták hivatalába Kőszeghné Raczkó Zsuzsanna ecsenyi lelkészt, a Somogy-Zalai Evangélikus Egyházmegye megválasztott új esperesét. Néhány nappal később negyedik gyermekének adott életet.

Nem is tudom, hogy melyikhez gratuláljak először?

A beiktatást követő fogadáson református lelkész kollégám lépett oda hozzám, és megkérdezte, hogy szabad-e egy ilyen alkalommal gratulálni, hiszen feladatot és többletmunkát jelent ez a tisztség, amihez nem nagyon illik a gratuláció. Ő inkább „csak” sok erőt és kitartást kívánna.

Nem ő volt az egyetlen, aki mellőzte a gratulációt, és jó érzés volt hallani, hogy sokan az Úr áldását kívánják a szolgálatomhoz. Mert számomra az esperesi tisztség valóban szolgálat. Nem előléptetést vagy előrelépést jelent az esperesi beiktatás, hanem azt, hogy az egyházmegye bizalmat szavazott, valamiért úgy gondolta, hogy el tudom látni ezt a feladatot még úgy is, hogy valóban december 3-án megszületett a negyedik gyermekünk. Ezért jobban esik, ha gratuláció helyett erőt, és áldást kívánnak a szolgálathoz.

Bár főleg az esperesi szolgálatról szeretném kérdezni, osszunk meg az olvasókkal néhány paramétert a gyermekéről is.

Mindegyik gyermekünk a vártnál kicsit előbb érkezett, így a beiktatást megelőző nap az járt a fejemben, hogy csak a 30-án legyünk túl, utána bármikor megszülethet. Így is lett. December 3-án a vártnál hat héttel korábban született meg Hannaróza, teljesen egészségesen, sőt az azóta eltelt hónapokban bőven behozta súlyban és hosszban is a lemaradását.

Hogyan látja az egyházmegye helyzetét? Milyen feladatokat lát maga előtt?

A következő évek egyik legsürgetőbb feladata lesz, hogy a nyugdíjazások miatt megüresedő helyekre új szolgatársakat találjunk, ami nem könnyű feladat. Egyrészt azért, mert kevés a végzős teológushallgató, és sokan inkább városban képzelik el nagy gyülekezetben a szolgálatukat, a kis gyülekezetek, adott esetben a hatalmas szórványterületek nem túl vonzóak a lelkészi szolgálatra készülő fiatalok körében. Egyházmegyénkre viszont jellemző az apró falvak, szórványgyülekezetek sokasága, melyek sajnos több esetben egyre nehezebben tudják biztosítani az anyagi háttérrel a működésükhöz. A lelkészi állások betöltésében a döntés mindig a gyülekezeteké kellene, hogy legyen. Esperesként lehetőség van a folyamatában részt venni, tanácsot adni, lehetőségeket felvázolni, és minden segítséget megadni a gyülekezeteknek ahhoz, hogy a lehető legjobb döntést hozzák. Annak, hogy egy meggyengült egyházközösséget részekre szabdaljunk, nagyobb gyülekezetekhez csatoljunk, egyáltalán nem vagyok támogatója, mert ez egyfajta visszalépést jelent. Persze az ideális az lenne, ha önállóan, állandó lelkészi jelenlét nélkül is tudnának működni a gyülekezeteink, de ehhez képzett munkatársakra is szükség lenne, akik bizonyos részfeladatokat vállalni tudnának. És éppen a kis gyülekezetekben a legnehezebb erre embert találni.

Őn is kis gyülekezetben szolgál, egyházmegyénkben is több olyan közösség van, amelyik elnéptelenedik, sorvad. Milyen koncepciója van a kis, sorvadó gyülekezetek megmentésére?

Általában azokkal számolunk és azokra építjük a gyülekezeteket, akik tősgyökeres evangélikusok. A legtöbb helyen viszont van egy réteg, akik igazából nem tartoznak sehová, de nyitottak lennének egy befogadó keresztyén közösség iránt, ha lenne, aki megszólítja őket. Ez lenne az a misszió, ami szerintem egyházunkban igencsak háttérbe szorult. Ehhez azonban egy közösségre lenne szükség: akár teológusok, szomszédos gyülekezetek lelkészei, önkéntesei, akik a helyi lelkésszel együtt egy adott helyre koncentrálnak megszólításként, hívnának, programsorozatot szerveznének. Ez persze csak egy kezdet lenne, de erre már lehetne építeni. És végre nemcsak emberi szemmel néznénk és számokban látnánk gyülekezeteinket, hanem bíznánk Abban is, akiért vállaljuk a szolgálatot.

Milyen segítségei vannak ebben a több szinten is embert kívánó felelősség halmazban?

Soha nem gondoltam azt, hogy mindent tudok. Nem vagyok tökéletes, ahogyan senki sem. Tisztában vagyok a lehetőségeimmel és a korlátaimmal. Ezért jó, hogy az esperes nem egyszemélyű vezető, hanem van elnöktársa, aki tudásával, tapasztalatával a legnagyobb segítség tud lenni. Aztán az elődök, akiket mindig el lehet érni telefonon, és természetesen a lelkésztársak, akik közül sokan ajánlották fel segítségüket. És nem utolsó sorban férjem, aki a családi életünkben és a szolgálatban is társam.

Köszönöm a beszélgetést és végül egyházmegyénk nevében erőt és áldást kívánok szolgálatához!

Egyházkerületi születésnap

Éppen 15 éve történt, hogy egyházunk zsinatának nehezen, de végül mégis megszülető határozata értelmében újra megalakult az 1952-ben pártállami döntés következtében megszüntetett Dunántúli Egyházkerület. Az azóta eltelt időszakban örömteli események és nehéz időszakok váltották egymást. Az egyház Urának irgalmából ma is élhet a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület, mely nevében hordozza a születése körüli, nem egyszer egyházhoz méltatlan küzdelmek, érdek-ütközések lenyomatát. Volt tehát bőven okunk a hálaadásra azon az ünnepi istentiszteleten, amelyen éppen az új korszakot nyitó zsinati határozat napjának 15. évfordulóján, február 22-én ünnepeltünk a veszprémi evangélikus templomban. A veszprémi gyülekezettel együtt Mészáros Tamás egyházkerületi felügyelő is hívta mindazokat a kerület területéről érkező testvéreket, akik fontosnak érezték a jeles dátumnak hálaadó istentisztelet keretében való megünneplését.

Az istentiszteleten kerületünk nyugalmazott püspöke, Ittész János 1 Kor 5,7 alapján elhangzott igehirdetésében elmondta, hogy hálával emlékezünk emberekre is, köztük néhai Márkus Géza testvérünkre. Az ő zsinaton elhangzott beszéde nyomán a zsinati atyák – a várakozások ellenére – mégis zöld utat adtak a kerület talpra állításához. Az igehirdető ugyanakkor fölhívta a figyelmünket arra is, hogy az ünnepeknek talán az a legnagyobb kísértése, hogy emberek kerüljenek a középpontba, Jézus Krisztus helyett. Mi egyedül övele dicsekedhetünk, egyházkerületünk születésnapján is.

Az istentisztelet keretében Bereczky Gyula, a veszprémi gyülekezet felügyelője, valamint Mészáros Tamás egyházkerületi felügyelő is elmondta emlékező és köszöntő gondolatait. Az istentiszteletet követően szeretetvendégség keretében folytatódott az ünneplő gyülekezet együttléte.

Kovács László

„A reformáció üzenetének el kell jutnia a hétköznapi emberekhez!”

Interjú a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület vezetőségével

15 évvel ezelőtt alakult újonnan a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület. A kerület jelenlegi vezetőivel, Szemerei János püspökkel és Mészáros Tamás felügyelővel – a zsinati ülés alatt, a kerületi gyülekezeti elnökségek konferenciája előtt – ültünk le Horváth-Bolla Zsuzsanna főszerkesztő beszélgetni a kerület jelenének és jövőjének kérdéseiről. Ebből az Evangélikus honlapon és az Evangélikus életben megjelent cikkből közlünk részleteket. (Teljes szöveg olvasható: <http://lutheran.hu/mesaros-szemerei-interju-2015>)

HBZS: A jelenből kiindulva hogyan látjátok a gyülekezetek jövőjét – különös tekintettel a hitoktatással előttünk kinyílt ajtóira, de egyben megnövekedett feladatokra; az egyre erősödő szekularizációra? Milyen változásokat hozhat a reformáció 500. évfordulójára szervezett közös megemlékezés akár szervezeti, akár az identitásra tekintve a Dunántúlon?

Sz. J.: – A Teremtő Isten gyönyörű képe, hogy a fák a lé-

tükhöz szükséges tápanyagokat, nedvességet a gyökereikből szívják fel, hogy aztán kizöldüljenek, gyümölcsöket érleljenek.

Azt gondolom, hogy a mindennapi nehézségek közepe tudni kell, hogy a gyökereken keresztül sok minden mozgósítható ma is. A dunántúli, mély történelmi háttérrel rendelkező evangélikusság legkomolyabb erőforrása a múlt. Nem egyszerűen csak a történelem, hanem a történelem országútján övével járó hűséges Istennel megélt tapasztalat. Eleink Jézus Krisztusba vetett hite, a Szentírás szeretete, erőforrásként való használata olyan örökség, amely meg tarthat minket is a mai idők viharáiban.

Az idei év szeptemberében Nemescsóba, az egyik artikuláris gyülekezetünkbe tervezünk egy különleges történelmi programot, amelynek a jelenlegi címe: Artikuláris találkozó. A régi időkben, 1681-től egészen a száz évvel későbbi Türelmi rendeletig az emberek egyfajta korlátozott vallásszabadságban éltek. A Dunántúlon – a szabad királyi városok és a végvárok mellett – csupán megyénként két településen tart-

hattak nyilvános istentiszteletet az evangélikus hívek. De mégsem szoktak le a templomba járásról. Száz éven keresztül hatalmas távolságokból (volt, aki több mint 100 kilométeres távolságból!) gyalog, lovaskocsival mentek templomba.

Azt tervezzük, hogy gyalog fogunk elmenni Nemescsóba több helyről és irányból. A burgenlandi szuperintendens vezetésével az ott élők Rohoncról (Rechnitz) indulnak, mi pedig Bükrről. Terveink szerint az egykor virágzó, de elpusztított evangélikus centrumot, Csepreget érintve jutunk el Nemescsóba, ahol a korabeli istentiszteleteket idéző alkalmat, megemlékezést, kulturális programot, kiállítást tartunk majd. Szeretnénk tudatosítani 500 éves történelmünk feldolgozásában azt, hogy ez a száz év a lábainkkal megvallott hit tanúságtétele volt. Mi olyan evangélikusok leszármazottai vagyunk, akik a nagy ellenszélben is tartották az örökül kapott, és Szentírásán tájékozódó hitüket. Fontos, hogy a mai korban is meghozzuk a magunk áldozatát. Ha nem hozunk áldozatot, nem lesz jövőnk.

M. T.: – Jó alkalomnak látom a reformáció 500. évfordulóját a jövő-kérdés tekintetében. Jó lenne, ha minél több alulról jövő és embereket megmozgató kezdeményezés kaphatna hangot. A Facebookon működik egy futó csoport, amelynek a mottója „A reformáció megmozgat”. A tagok célul tűzték ki, hogy 1517 kilométert lefutnak – egyénileg vagy csoportosan összeállva – 2017-ig. Még ha magam nem is csatlakoztam hozzájuk, de családtagjaim részt vesznek ebben. Ez a cél önmagában is nagyon szimpatikus nekem. Az emléktáblák, szobrok, kötetek kiadása mellett a gyülekezeteknek meg kellene valóban ismerniük a reformáció igazi üzenetét. Gyülekezetekben járva, presbiterekkel találkozáskor nemhogy a 95 tételt nem ismerik, de nem tudják, hogy maga a reformáció miről szólt. Nem tudatosodik bennük, hogy reformátoraink az azt megelőző 15 évszázadot nem kidobták, hanem hálásan gondoltak arra, hogy az Úristen megtartó kegyelme és a Szentlélek megadta azt, hogy 1517-ben megindulhatott az egyház megreformálása.

A Luther-könyvsorozat kiadása szép és nemes dolog, de ha ott fog porosodni a lelkészi irodák polcain, akkor nem érünk el vele semmit. Vajon lesznek-e olyan férfikörök, vagy asszonykörök, akik végigveszik azt, hogy Luther mit írt és számunkra mi az, ami ebből használható? A gyüle-

kezeteknek terveket kellene beadniuk arra vonatkozóan, hogyan képzelik el a további fejlődést. Mi az, amit a gyülekezetük létre tud hozni az évfordulóra? Élő, eleven projektek kellene, ifjúsági-, baba-mama klubokat kellene létesíteni, embereket megmozgató alkalmakat tartani, (mert akkor ezek a gyülekezetek újraéledését hozhatnák el.) Szerintem ezzel ünnepelnénk méltóképpen a reformációt.

HBZS: Hogyan lehet szerintetek a keresztény hit az emberek mindennapi életének része?

Sz. J.: – Az egyház mintha idegenül mozogna a világban. Mintha szakadék lenne a hitbeli életünk és a mindennapjaink között. A reformációnak a legnagyobb lépése az volt, hogy az evangéliumot bevitte a mindennapi életbe. Nem csak az volt a lényeges, hogy – kultúrtörténeti lépésként – anyanyelvre lefordították a Bibliát és ezzel megalkották sok nyelvben az irodalmi nyelvet. De azt gondolom, hogy ennél sokkal fontosabb volt az, hogy az egyszerű ember számára az evangélium a mindennapi élet része lett. A Biblia útmutatásán keresztül tudták szemlélni a világot, annak segítségével tudtak tájékozódni, véleményt alkotni, eszerint próbáltak berendezkedni a világban. Az énekkincsünk megbecsülése sem azért fontos egyedül, hogy énekeljünk, hanem hogy Isten és egymás hullámhosszára hangolódjon a lelkünk. A közös éneklés közösséget teremthet, és ahogy egykor, akár a családokon belül is létrejöhetnek mini gyülekezetek is.

Luther a kátékát a családfejeknek, tanítóknak adta, mert azt tartotta kívánatosnak, hogy az emberek mindennapi életét járja át a hit. Ha változást szeretnénk, mindenképpen e téren kellene elgondolkodnunk. Nem csupán az ünnepeken és vasárnapokon van szükségünk Isten igéjére, hanem a mindennapjainknak is részévé kell válnia!

M. T.: – A mai világban kínosan ügyelünk a dolgok szétválasztására. A szakadék újra elmélyülni látszik a hétköznapi emberek és az egyház között. A reformációnak viszont pontosan az volt az üzenete, hogy az addig sterilen elválasztott egyház és a hétköznapi ember élete mosódjon össze. Az istentisztelet addig érthetetlen nyelve legyen érthető, az emberek ne csak a templomban hallják latinul a Bibliát, hanem otthonukban is olvashassák az anyanyelvükön. A templomokban gyakorolt hit tehát a hétköznapiak része legyen.

Gyakorló hitoktatóként azt érzem, hogy a gyerekeknek a mindennapokban való eligazodását kell segítenünk a hitoktatásban is. Fontos a bibliai történetek megtanítása is, de még fontosabb, hogy a bibliai szereplők példáján keresztül megtanulják azt, hogy lehetetlen helyzetekben is hogyan kell az Istenre hallgatni, ráhagyatkozni.

Egy hófehely története

Súlyos hófellegek gyülekeztek a falu fölött. Kíváncsian nézett alá a több milliárdnyi hófehely, mi történik az evangélikusok háza táján. A szokottnál többen érkeznek a Gyülekezeti Házba. Ereszkedj alá – nógatják a felhőt, nem látunk semmit. Hirtelen megáll a februári metsző szél s nehéz terhétől megszabadul a felhő. Jó néhányan a hulló pelyhek közül az ablak párkányán landolnak. Közülük a legkíváncsibb tudósít.

Sokan vannak a teremben. Egy valaki feláll s köszönti a többieket. – Ettől tudom, ötödik alkalommal vannak együtt a szorgos boros gazdák. 66 borral versenyeznek. Itt vannak a házigazda berényiek mellett a vései, pogányszentpéteri és az iharosi termelők is. Aztán feláll egy másik, aki imádságot mond. A gyülekezet felügyelőjére emlékeznek, aki az elmúlt héten indult el az örök élők útján. Nagy nyüzsgés következik ezután. Ifjak szorgoskodnak, poharakba nedűt töltenek. Két asztalnál a ZSŰRI tagjai szorgalmasan forgatják a poharakban az aranylő italt, bele-bele szippantanak, ízlelgetik és buzgón jegyzetelnek. Elég sűrűn csettintenek bólogatva. Miután elfogytak az értékelésre szánt minták a zsűri elnöke hosszan méltatta a gazdák munkáját. Nem fukarkodott a dicséretekkel és a jó tanácsokkal. Sok aranyérem született. A legtöbbet Pál Ferenc iharosberényi lakos szerezte, aki az év borásza lett. Csak ültem az ablak párkányán és olvadoztam az örömtől. Még azt láttam, hogy szorgos aszszonyok bőségesen megrakott tálat helyeznek az asztalokra. Irigykedve figyeltem, amint jóízűen falatoznak. Éreztem, hogy az időm lejárt. Hófehelyből víz lettem, de nem bánom, mert olyat láttam, amit visszaviszek a felhőbe. Talán még a Felügyelőnek is elmesélem. Biztos örülni fog, mert Ő sosem hiányzott.

Halász Sándor

I. Csurgói ifi szilveszter

Szilveszter után páran a baráti körömből megkérdezték, hogy: én mivel, kivel, hogyan és hol töltöttem 2014. év utolsó estéjét. Valószínűleg azt a választ várták, amit ők mondtak volna, így kissé meglepődtek. Nem szolgálhattam nekik szaftos pletykákkal teli buliról szóló történetekkel, és azt sem mondhattam, hogy: „Igen én jól

leírtam magam a sárga földig”. Véleményem szerint egy fiatal életének nem erről kellene szólni, hanem valami, vagyis inkább Valaki másról. Ezért is választottam – hála Istennek nem csak én, hanem még pár fiatal is – a múlt évem lezárásnak és egy új kezdetének az első megrendezésre került Ifi szilvesztert. Nem voltunk sokan, de így is nagyon jó volt. Az este Istentisztelettel kezdődött, ahol hallhattuk Isten igéjét, és ennek fényében átgondolhattuk saját életünket és az elmúlt évet. Az Istentisztelet után

kezdődött a „VIP rész” ahova már csak az ifiknek volt belépésre esélye, de ha egy szülő szeretett volna, nyugodtan maradhatott volna. Ez az este egyébként abba a kategóriába tartozott ahova egy szülő nyugodtan elengedhette gyermekét, mert nem kellett attól rettegnie, hogy valami rossz fog történni csemetéjével. A kedves szülő abban a tudatban volt – nagyon helyesen egyébként –, hogy gyermeke Isten igéjét hallja, ifjúsági dalokat énekel és boldogan játszik társas játékokat, amikben megtanul veszíteni. Mert nem nyerhet mindig mindenki, bár ezen az estén a legnépszerűbb játék egy stratégiai játék volt, ami azért merőben más, mint egy dobó kockás retró játék, itt bizony gondolkodni is kellett. Az Ő évet virsli evéssel zártuk, majd szőlő ízű gyermek pezsgővel koccintottunk és boldogan Bízunk Életünket Újra Jézusra. Az este nem ért véget, folytattuk a társasozást és a játszást. Két óra magasságában, amikor már lelkes és vidám kis társaságunk energiája fogyni kezdett jobbnak láttuk, ha haza megyünk, mivel utoljára tavaly láttuk szeretett szüleinket. Zsolti bácsi igazi házigazda lévén nem hagyta, hogy a mínusz 14 fokban a sötét utcákon sétálgassunk, ezért haza vitt mindenkit, a szülők legnagyobb örömeire. Persze mi is hálásak voltunk az estéért és azért, hogy nem hagyta megfagyni a gyülekezet fiatal tagjait. Remélem, jövőre is lesz egy ugyan ilyen alkalom, ahol jó kedvűen tölthetjük együtt az időnket és tanulhatunk, közelebb kerülhetünk Teremtőnkhez, Formálónkhoz.

Jeszencsák Lilla

Házasság hete

Megtartó
hűség

Szerelmes Kalandtúra Kaposváron

A történelmi egyházak immár második éve szervezték 2015. január 25-től egészen február 25-ig a Szerelmes Kalandtúrát Kaposváron a Házasság Hetének időszakában! A tavalyi hatalmas érdeklődésre való tekintettel idén is hasonló feltételekkel, de még több izgalmas akciókkal és feladatokkal találkozhattak a fiatal vagy kortalan Szerelmes/Jegyves/Házaspárok. Nagy öröm, hogy közel ötven pár jelentkezett az akcióra ebben az évben.

A koncepció a tavalyihoz hasonló volt, hisz idén is 7 feladatot kellett megoldania a pároknak februárban ahhoz, hogy „Hétpróbás” párokká váljanak. A próbák között megtalálhatóak voltak egymás

A házasságot
ünnepeltük!

megajándékozása, közös mozgás, Szerelmes misén/istentiszteleten való részvétel vagy épp kirándulás. A megvalósításban számos kaposvári vállalkozó, cég, intézmény segített azzal, hogy kedvezményes belépőt, árat biztosít a kalandtúrán való résztvevőknek.

A hétpróbát kiállt párok között idén is gyertyafényes vacsorát és további értékes nyereményeket soroltak ki a szervezők a program záró rendezvényén 2015. február 28-án az evangélikus gyülekezeti házban! Itt egy élménybeszámolóval egybekötött beszélgetésre is sor került, ahol a résztvevők elmondhatták élményüket, érzéseiket.

II. Jótékonysági Bál – Kaposváron

Kaposvári Evangélikus Egyházközség 2013-ban alakult férfiköre második ízben rendezte meg jótékonysági bálját Kaposváron 2015. február 14-én a Szent Imre Kollégium nagytermében. A bál célja, ahogy tavaly, úgy idén is egy jó kezdeményezés felkarolása volt.

A bál előkészületeit és szervezését idén is teljes egészében az Evangélikus Férfikör tagjai és annak vezetője Márcz Zoltán vállalta magára. A program kialakításában a gyülekezet különféle csoportjainak bevonását tartották fontosnak. Így a díszítésben a Nőegylet vállalt nagy szerepet, a tombola tárgyak gyűjtésében és a húzásban a gyülekezet fiataljai segítettek.

A 19 órakor kezdődő bálra közel száz résztvevő váltott jegyet. A bál nyitóprogramja, Pongrácz Máté lelkész és Sütő Zoltán másodfelügyelő köszöntő szavai után a kaposvári énekkar vicces előadása volt, ahol az elhangzott többszólamú énekekben a bálozás és a szerelem fontosságára hívták fel a figyelmet az énekelni szeretők. A bál jótékonysági felhívásáról Pongrácz Máté számolt be. A Kaposvári Evangélikus Gyü-

lekezet az idei évben szeretné bővíteni épületegyüttesét a Kossuth Lajos utcában. A gyülekezeti ház tetőterének beépítésével régi vágya teljesülne a közösségnek. Az új épületrészben gyermekalkalmak és a Somogy-Zalai Egyházmegye presbitériumi döntése értelmében az egyházmegye levéltári anyaga kaphatna helyet. A közel 200.000 Ft adomány – mely az est folyamán érkezett a résztvevőktől – teljes egészében az új épületrész kialakítását szolgálja.

A vacsora után vicces előadásra, majd egy képes vetítésre került sor, amely a gyülekezet közelmúltjába engedett bepillantást. Végül az est folytatásában a tánc, a multság és a zene kapott főszerepet.

Pongrácz Máté

KÖSZÖNJÜK
adója egyházi 1%-át,
amivel szeretetothonoknak segíthettünk!

 **Magyarországi
Evangélikus Egyház**
Technikai szám: 0035 evangelikus.hu

KÖSZÖNJÜK
adója egyházi 1%-át,
amivel éhezőknek segíthettünk!

 **Magyarországi
Evangélikus Egyház**
Technikai szám: 0035 evangelikus.hu

KÖSZÖNJÜK
adója egyházi 1%-át,
amivel iskoláknak segíthettünk!

 **Magyarországi
Evangélikus Egyház**
Technikai szám: 0035 evangelikus.hu

KÖSZÖNJÜK
adója egyházi 1%-át,
amivel anyaóvóknak segíthettünk!

 **Magyarországi
Evangélikus Egyház**
Technikai szám: 0035 evangelikus.hu

KÖSZÖNJÜK
adója egyházi 1%-át,
amivel fogyatékkal élőknek segíthettünk!

 **Magyarországi
Evangélikus Egyház**
Technikai szám: 0035 evangelikus.hu

EVANGÉLIKUS HIT- ÉS ERKÖLCSTAN

BIBLIKUS • ÉLETREVALÓ • GYERMEKKÖZPONTÚ

hitoktatas.evangelikus.hu

Egyházmegyei gyereknap és hittanverseny

Kedves Szülők!
Eljött ismét a várva várt nap,
2015. március 21-én (szombat)
kerül megrendezésre
az Egyházmegyei
Hittanverseny és Gyermeknap!

Helyszín: Vécsey Zsigmond Általános Iskola
8800 Nagykanizsa, Vécsey utca 6.

PROGRAM:

- 9.30** Érkezés – énektanulás
10.00 Áhítat – Tabi ifi
Arató Lóránd, Arató Eszter
10.30 Hittanverseny
(Alternatív programként a gyereknapra
érkezőknek – kézműveskedés)
12.00 Ebéd
13.00 Játékos délután a szabadban
14.30 Táncház (közben: eredményhirdetés)
16.00 Záró áldás – Deme Dávid és
Makoviczky Gyula (helyi lelkészek)

Várunk téged is!

A részvétel mindenkinek ingyenes!

További információért érdeklődni lehet:

- Pongrácz Máté egyházmegyei ifjúsági felelősnél:
06 20/824-3500
- Deme Dávid nagykanizsai lelkésznél:
06 20/824-8409

Kapernaum

A Somogy-Zalai Evangélikus Egyházmegye lapja

MEGJELENIK EGY ÉVBEN NÉGYSZER

Felelős kiadó: **Kőszeghyné Raczkó Zsuzsa** esperes

Felelős szerkesztő: **Koczor György**

Telefón: +36 20/824-3444

Email: gyorgy.koczor@lutheran.hu

A szerkesztőség címe: **8932 Zalaistvánd, Arany János tér 2.**

Készült az Asperján Nyomdában

Tördelés: RENZOL Dekor Reklámstúdió - Zalaszentgrót